

วารสาร
สหวิทยาการนวัตกรรมปริทรรศน์
JOURNAL OF INTERDISCIPLINARY INNOVATION REVIEW

ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 มีนาคม - เมษายน 2568

Vol. 8 No. 2 March - April 2025

ISSN 2985 - 1378 (Print) ISSN 2774-0846 (Online)

วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมปริทรรศน์
หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พุทธนวัตกรรมเพื่อการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร
เทศบาลในจังหวัดนครปฐม*

BUDDHIST INNOVATION FOR PROMOTING THE EFFICIENCY OF
PERSONNEL'S WORK MUNICIPALITIES IN NAKHON PATHOM PROVINCE

ภุรีภัทร ห้วยหงษ์ทอง, กรกต ชาบันจิต

Puripat Huayhongthong, Korakoth Chabandit

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkomrajavidyalaya University

Corresponding Author E-mail: korakoth.cha@mcu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. ศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในจังหวัดนครปฐม 2. ศึกษากระบวนการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในจังหวัดนครปฐม และ 3. นำเสนอพุทธนวัตกรรมเพื่อการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในจังหวัดนครปฐม ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาและพรรณนาความ

ผลการวิจัยพบว่า 1. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในจังหวัดนครปฐม พบว่า พลละ 4 เป็นธรรมะสำคัญที่ช่วยส่งเสริมบุคลากรให้ปฏิบัติงานอย่างมีศรัทธาในเป้าหมายขององค์กร ขยัน มุ่งมั่น ใช้สติในการทำงาน และดำเนินงานอย่างมีคุณธรรม และสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นความร่วมมือส่งเสริมการทำงานอย่างมีคุณธรรมและประสิทธิภาพ 2. กระบวนการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในจังหวัดนครปฐม พบว่า มุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างความรู้ ทักษะ และแรงจูงใจของบุคลากร พร้อมทั้งปรับปรุงสิ่งแวดล้อมการทำงานและการประเมินผลที่ชัดเจน 3. พุทธนวัตกรรมเพื่อการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานพบว่า 1. การให้บริการอย่างเสมอภาค จัดตั้งหน่วยบริการเคลื่อนที่เพื่อเข้าถึงพื้นที่ห่างไกล จัดระบบรับฟังความคิดเห็นและข้อร้องเรียนจากทุกกลุ่มในชุมชน 2. การให้บริการที่ตรงเวลา กำหนดระยะเวลาให้บริการที่ชัดเจนและแจ้งให้ประชาชนทราบใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ 3. การให้บริการอย่างเพียงพอ จัดพื้นที่รองรับผู้มาใช้บริการในกรณีเร่งด่วน

*Received January 29, 2025; Revised March 12, 2025; Accepted March 14, 2025

วางแผนบริหารจัดการทรัพยากรในระยะยาว 4. การให้บริการอย่างต่อเนื่อง มีการสื่อสารและบริการตลอดเวลา จัดทำฐานข้อมูลที่สามารถติดตามและสนับสนุนการบริการได้ต่อเนื่อง 5. การให้บริการอย่างก้าวหน้า นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้เพื่อเพิ่มคุณภาพและความสะดวกในการให้บริการ

คำสำคัญ: พุทธนวัตกรรม; การส่งเสริมประสิทธิภาพ; การปฏิบัติงาน

Abstract

This research aimed to achieve three objectives: first, to study the work performance efficiency of municipal personnel in Nakhon Pathom Province; second, to examine the processes that promote such efficiency; and third, to propose Buddhist innovations to enhance the work performance of municipal personnel. The study employed a qualitative research methodology, using structured in-depth interviews with 25 key informants. The data were analyzed through content analysis and descriptive interpretation.

The findings revealed that the efficiency of municipal personnel was closely related to the application of the Four Powers (Bala 4) in Buddhist teachings, which include faith (saddha), effort (viriya), mindfulness (sati), and wisdom (pañña). These values help cultivate faith in the organization's mission, diligence, mindfulness in decision-making, and ethical conduct. Together, they foster an organizational culture based on cooperation, moral integrity, and operational efficiency. The process of enhancing work performance was found to focus on creating a balance between knowledge, skills, and motivation among personnel. Additionally, it emphasized the importance of improving the working environment and establishing clear and consistent evaluation systems to monitor and support individual and organizational performance. As for the proposed Buddhist innovations, five key practices were identified to promote effective public service delivery: Equitable Service – by establishing mobile service units to reach remote areas and developing systems for receiving feedback and complaints from all community groups. Timely Service – by clearly defining service timelines, informing the public of these timelines, and utilizing information technology

to manage service delivery. Sufficient Service – by preparing facilities to accommodate urgent service needs and developing long-term plans for resource management. Continuous Service – by maintaining ongoing communication and service accessibility, supported by reliable data systems that ensure seamless follow-up and support. Progressive Service – by integrating new technologies to enhance the quality and convenience of municipal services. In summary, this research highlights the potential of integrating Buddhist principles with modern administrative practices to improve the work performance of municipal personnel. The use of Buddhist innovations not only enhances service delivery but also strengthens the moral and ethical foundation of local governance, contributing to sustainable and citizen-centered development.

Keywords: Buddhist Innovation; Efficiency Promotion; Operations

บทนำ

ปัจจุบันจะพบว่าสถานการณ์ในประเทศไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว วัฒนธรรม ของชนชาติไทยหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือของประเทศไทยสามารถจะมีกิจกรรมได้ในหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริม การสนับสนุน การเผยแพร่สิ่งที่มีอยู่ให้แพร่หลายออกไป หรือแม้กระทั่งการ ค้นหาปัจจัยที่เกี่ยวข้องและพัฒนาตามปัจจัยที่สัมพันธ์นั้น (จิระ ประทีป, 2553) สำหรับปัญหาอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับองค์กรมี 5 เรื่อง ได้แก่ บุคลากร โครงสร้างองค์กร ผู้บริหาร เทคโนโลยี และการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยปัญหาด้านบุคลากรเป็นอุปสรรคสำคัญ ส่งผลให้ขาดความต่อเนื่องของงาน บุคลากรมีความรู้ไม่ตรงกับหน้าที่ และขาดแผนยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม การเปลี่ยนแปลงบุคลากร การโยกย้ายบ่อยครั้งทำให้ขาดความต่อเนื่องของงาน โดยเฉพาะในกลุ่มที่เคยผ่านการอบรมเฉพาะทาง ความรู้ความสามารถไม่ตรงกับงาน บุคลากรส่วนใหญ่ไม่มีทักษะตรงกับหน้าที่ ส่งผลให้การปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพ การกำหนดนโยบาย นโยบายไม่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น ขาดการสำรวจปัญหา และได้รับความร่วมมือน้อยจากประชาชนการวางแผนขาดบุคลากรที่มีความสามารถในการกำหนดยุทธศาสตร์ ส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์กร ปัญหาเหล่านี้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาองค์กรและต้องการแนวทางแก้ไขที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน

การปกครองส่วนท้องถิ่น พื้นที่จังหวัดนครปฐมประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 117 แห่ง แบ่งตามประเภทและอำนาจบริหารจัดการภายในท้องที่ได้เป็น

องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลเมือง 4 แห่ง เทศบาลตำบล 18 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 93 แห่ง ระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2556 รองรับการกิจตามแผนการปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) รวมทั้งให้สอดคล้องกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) เทศบาลเมืองนครปฐม จึงกำหนดนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารทรัพยากรบุคคลของหน่วย

ผู้วิจัยมีความสนใจเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในจังหวัดนครปฐม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยการบูรณาการหลักพุทธธรรม เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในเทศบาลซึ่งจะเป็นประโยชน์นำไปสู่การพัฒนาบุคลากรเทศบาลในจังหวัดนครปฐม นอกจากนั้นยังสร้างความได้เปรียบเชิงองค์กรที่น่าพาดังต่อไปนี้ หน่วยงาที่มีบุคลากรที่มีความเป็นเลิศในการปฏิบัติงานจะทำให้เกิดประสิทธิภาพและมีคุณภาพใน การปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติสืบไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในจังหวัดนครปฐม
2. เพื่อศึกษากระบวนการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในจังหวัดนครปฐม
3. เพื่อนำเสนอพุทธนวัตกรรมเพื่อการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในจังหวัดนครปฐม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย
เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)
2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
ผู้วิจัยเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง เพื่อทำการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 4 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มบุคลากร กลุ่มประชาชนทั่วไปและกลุ่มนักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานด้านพระพุทธศาสนา โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 25 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยผู้วิจัยออกแบบให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย คือแบบสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วยกลุ่ม จำนวน 4 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มบุคลากร กลุ่มประชาชนทั่วไป จำนวน 25 คน เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยได้ผ่านกระบวนการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ (CVI) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นการสัมภาษณ์แบบทางการที่ใช้คำถามเชิงโครงสร้าง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ให้ข้อมูลมีส่วนร่วมกำหนดทิศทางการสนทนา ร่วมกับผู้สัมภาษณ์ในการทำความเข้าใจประเด็นวิจัยและสกัดสาระสำคัญการศึกษานี้มุ่งเน้นการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับ พุทธนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในจังหวัดนครปฐม โดยครอบคลุมเนื้อหาตามกรอบการวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจาก การวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) ผู้วิจัยใช้ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและเชื่อมโยงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย สำหรับ การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ผู้วิจัยใช้วิธี การวิเคราะห์เนื้อหาโดยคงสำนวนเดิมของผู้ให้สัมภาษณ์ให้มากที่สุด พร้อมปรับแก้ให้สื่อสารได้ชัดเจนขึ้น ลดข้อความซ้ำซ้อน และรักษาความหมายตามบริบทของข้อมูล

ผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในจังหวัดนครปฐมสรุปได้ดังนี้ พละ 4 เป็นธรรมะสำคัญที่ช่วยส่งเสริมบุคลากรให้ปฏิบัติงานอย่างมีศรัทธาในเป้าหมายขององค์กร ขยัน มุ่งมั่น ใช้สติในการทำงาน และดำเนินงานอย่างมีคุณธรรม การสื่อสารที่ชัดเจน ฝึกอบรม สนับสนุนสิ่งแวดล้อมการทำงาน และสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นความร่วมมือ จะช่วยเสริมสร้างพลังเหล่านี้ การนำพละ 4 มาปรับใช้กับการบริหารบุคลากรเทศบาลในจังหวัดนครปฐม ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและสร้างความยั่งยืนในองค์กร เทศบาลในจังหวัดนครปฐมควรสนับสนุนให้บุคลากรมีโอกาสพัฒนาตนเองในด้านพละ 4 ผ่านการอบรมและสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมการทำงานอย่างมีคุณธรรมและประสิทธิภาพ เช่น การประชุมเพื่อแบ่งปันแนวทางปฏิบัติที่ดี การสนับสนุนการทำงานเป็นทีม และการติดตามผลการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ

2. กระบวนการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในจังหวัดนครปฐม สามารถสรุปได้ดังนี้ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในจังหวัดนครปฐม เกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ประกอบด้วย ด้านการฝึกอบรม ด้านการศึกษา และด้านการพัฒนามุ่งเน้นการสร้างคุณสมบัติระหว่างความรู้ ทักษะและแรงจูงใจของบุคลากร พร้อมทั้งปรับปรุงสิ่งแวดล้อมการทำงานและการประเมินผลที่ชัดเจน การนำแนวทางดังกล่าวไปปรับใช้จะช่วยยกระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และส่งเสริมการพัฒนาชุมชนในระยะยาวได้อย่างยั่งยืนถือว่าเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร และสร้างความสามารถในการตอบสนองความต้องการของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. พุทธนวัตกรรมเพื่อการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในจังหวัดนครปฐม สามารถสรุปได้ดังนี้ 1.การให้บริการอย่างเสมอภาค จัดบริการที่เข้าถึงได้สำหรับประชาชนทุกกลุ่มโดยไม่เลือกปฏิบัติพัฒนากระบวนการทำงานที่คำนึงถึงความเท่าเทียม 2. การให้บริการที่ตรงเวลา กำหนดระยะเวลาให้บริการที่ชัดเจนและแจ้งให้ประชาชนทราบใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ 3. การให้บริการอย่างเพียงพอ เพิ่มจำนวนบุคลากรให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน จัดหาอุปกรณ์และทรัพยากรที่เหมาะสม 4. การให้บริการอย่างต่อเนื่อง จัดให้มีการสื่อสารและบริการตลอดเวลาผ่านช่องทางออนไลน์ วางแผนการดำเนินงานโดยไม่เกิดช่องว่างของการบริการในช่วงเปลี่ยนแปลงนโยบายหรือบุคลากร จัดทำฐานข้อมูลที่สามารถติดตามและสนับสนุนการบริการได้ต่อเนื่อง 5. การให้บริการอย่างก้าวหน้า นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้เพื่อเพิ่มคุณภาพและความสะดวกในการให้บริการ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในจังหวัดนครปฐมสำหรับ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในจังหวัดนครปฐมนั้นบุคลากรให้ปฏิบัติงานอย่างมีศรัทธาในเป้าหมายขององค์กร ชยัน มุ่งมั่น ใช้สติในการทำงานและดำเนินงานอย่างมีคุณธรรม การสื่อสารที่ชัดเจน ฝึกอบรม สนับสนุนสิ่งแวดล้อมการทำงาน และสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นความร่วมมือ สอดคล้องกับงานวิจัยของเจตน์ ต้นติวณิชานนท์ (2557) ได้วิจัยเรื่อง บทบาทของพระพุทธศาสนาในการพัฒนาชาติ : มุมมองของอาจารย์ป่วย อิงภากรณ์ ธรรมะหมวดนี้มีความสำคัญ เพราะทำให้คนเกิดมีพลังในตัวที่จะทำให้มีความมั่นใจ มีกำลังปัญญา กำลังความเพียรที่ได้สงเคราะห์ช่วยเหลือบำเพ็ญประโยชน์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของวีรณัฐ โรจนประภา (2559) ได้วิจัยเรื่อง การนำหลักพุทธธรรมมาประยุกต์ใช้ในการสร้างสังคมแห่งสัมมาปัญญาในประเทศไทย พบว่า หลักพระ 4 สอดคล้อง

กับโลกยุคข้อมูลข่าวสารที่ต่อมาจากโลกทุนนิยมมาก เป็นหลักที่มีเป้าหมายปรองดองนำพาไปสู่สันติสุขด้วยการใช้ปัญญาระดับประสบการณ์ตรงที่ถูกต้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณภัทร ปิณฑรัตน์ (2558) ได้วิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้นำองค์กรตามหลักผล 4 ในธุรกิจ ประกันภัย พบว่า สังคหผล คุณลักษณะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดีด้วยวัตถุ 4 ประการ ได้แก่ การให้ การใช้วาจาเป็นมิตร สุภาพอ่อนหวาน การบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม และการวางตน เหมาะสมถูกต้องดีงาม

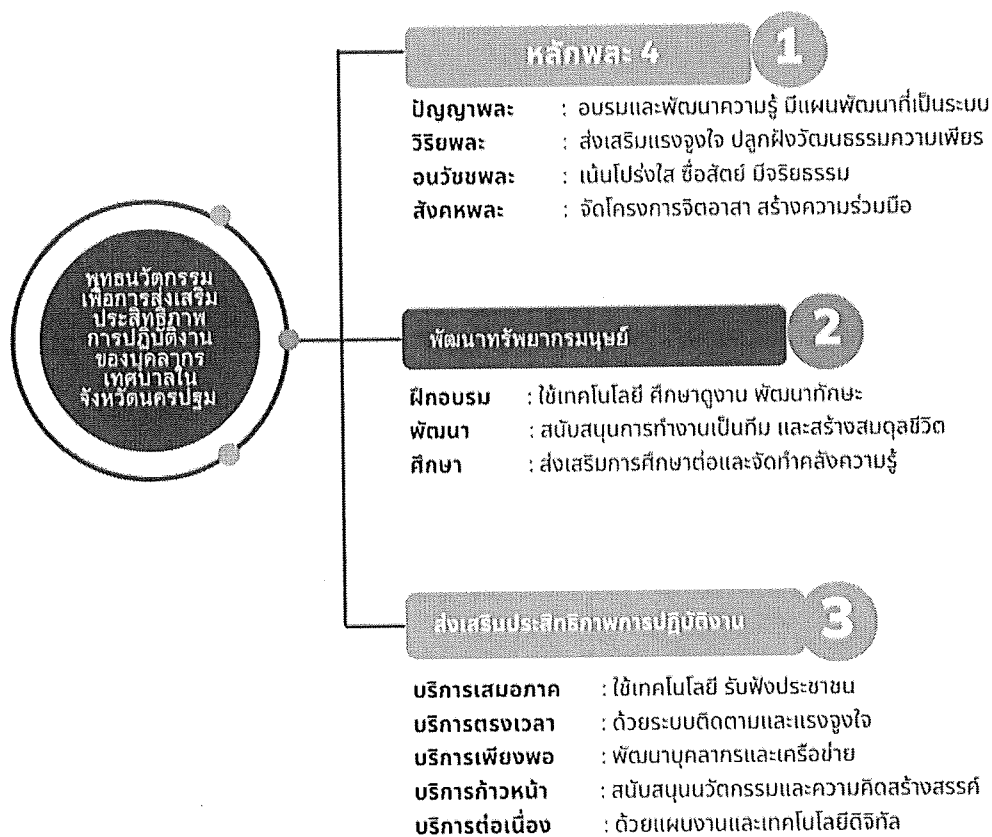
2. กระบวนการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาล ในจังหวัดนครปฐม สำหรับกระบวนการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในจังหวัดนครปฐมนั้นมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในจังหวัดนครปฐม ด้านการฝึกอบรม ด้านการศึกษา และด้านการพัฒนามุ่งเน้นการสร้าง ความสมดุลระหว่างความรู้ ทักษะ และแรงจูงใจของบุคลากร พร้อมทั้งปรับปรุงสิ่งแวดล้อม การทำงานและการประเมินผลที่ชัดเจนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของคดียา อายุยืน (2557) ได้วิจัยเรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะบุคคลตามหลักพุทธธรรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาคใต้ตอน พบว่า 1. กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะตามหลักพุทธธรรมด้านการ มุ่งผลสัมฤทธิ์ 2. กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะตามหลักพุทธธรรมด้านการบริการที่ดี 3. กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะตามหลักพุทธธรรมตามหลักพุทธธรรมด้านการส่งเสริม ความสัมพันธ์ในอาชีพ เป็นต้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐ สวาสัตร์รัตน์ (2558) ได้วิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครทหารพรานในจังหวัด ชายแดนภาคใต้ตามหลักพุทธธรรม พบว่า หลักภาวนา 4 สามารถพัฒนาได้ครบทุกด้านทั้ง ด้านร่างกาย ระเบียบวินัย จิตใจและปัญญาปฏิภาณไหวพริบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาคิน สีสุธรรม (2560) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองนนทบุรี ตามหลักพุทธบูรณาการ พบว่า ปัญหาด้านบุคลากร คือ ยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน การแก้ไขปัญหานี้ คือ หลัก RBM. (Results Based Management) การบริหารงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ และหลัก PDCA การบริหารครบวงจรนำหลักธรรมมาบูรณาการใช้ในการส่งเสริมประสิทธิภาพการ ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในด้านต่าง ๆ และงานวิจัยของมานพ เนียรภาค (2556) ได้วิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพในการดำเนินการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ประสิทธิภาพในการดำเนินการ ปราบปรามยาเสพติด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน คือ ด้านการป้องกัน และด้านการปราบปราม พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

3. พุทธนวัตกรรมเพื่อการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในจังหวัดนครปฐม สำหรับพุทธนวัตกรรมเพื่อการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในจังหวัดนครปฐมนั้น บริการที่เข้าถึงได้สำหรับประชาชนทุกกลุ่มโดยไม่เลือกปฏิบัติพัฒนากระบวนการทำงานที่คำนึงถึงความเท่าเทียมระยะเวลาให้บริการที่ชัดเจน เพิ่มจำนวนบุคลากรให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน จัดให้มีการสื่อสารและบริการตลอดเวลาผ่านช่องทางออนไลน์ นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้เพื่อเพิ่มคุณภาพและความสะดวกในการให้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระณธีรวิชัย คมภีรพลโย (2559) วิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะหลักของบุคลากรเทศบาลในยุคโลกาภิวัตน์ตามหลักพุทธธรรม พบว่า สมรรถนะหลักของบุคลากรเทศบาลมี 5 ด้าน คือ 1. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 2. การยึดมั่นความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรม 3. ความเข้าใจในองค์กรและระบบงาน 4. บริการเป็นเลิศ 5. การทำงานเป็นทีม โดยพบว่าสมรรถนะหลักของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของมะณู บุญศรีมณีชัย (2559) วิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขไทย พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานประกอบด้วย 6 ปัจจัย เรียงตามลำดับ ได้แก่ 1. ด้านการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร 2. ด้านบรรยากาศองค์กร 3. ด้านการทำงานเป็นทีม 4. ด้านความฉลาดทางอารมณ์ 5. ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง และ 6. ด้านการรับรู้บทบาท และสอดคล้องกับงานวิจัยของจิรศักดิ์ ธารสุขกระจำง (2555) ได้วิจัยเรื่อง บรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พบว่า บรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยภาพรวม พบว่าบุคลากรมหาวิทยาลัยที่มีเพศ ตำแหน่ง อายุ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของพระปลัดสนชัย ภูมิปาโล (2554) ได้วิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรมศึกษาในอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และพิจารณาทุกด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน

องค์ความรู้จากการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ทำให้ได้องค์ความรู้พุทธนวัตกรรมเพื่อการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในจังหวัดนครปฐม ในแต่ละด้าน ซึ่งมีรายละเอียดที่สามารถนำมาสรุปเป็นองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

จากภาพที่ 1 อธิบายได้ดังนี้

1. หลักผล 4 เป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาล ประกอบด้วย ปัญหาผล (กำลังความรู้) จัดอบรมและพัฒนาความรู้ จัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ และประเมินความรู้และทักษะของบุคลากร วิธีผล (นำสู่การปฏิบัติ) สร้างแรงจูงใจและเป้าหมายที่ชัดเจน อบรมเชิงปฏิบัติการ ปลุกฝังวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมความเพียร และสร้างความมั่นคงทางจิตใจ อนวัชผล (ซื่อสัตย์สุจริต) เน้นความโปร่งใสและซื่อสัตย์ ปฏิบัติงานด้วยจริยธรรม และส่งเสริมจิตสำนึกด้านคุณธรรมของบุคลากร สังคผล (มีจิตอาสา)

จัดโครงการจิตอาสา ปลุกฝังจิตอาสาผ่านกิจกรรมและการอบรม ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างบุคลากรและประชาชน และประชาสัมพันธ์กิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

หลักพละ 4 นี้สามารถนำไปปรับใช้เพื่อพัฒนาบุคลากรและสร้างองค์กรที่มีประสิทธิภาพและมีคุณธรรม

2. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย ด้านการฝึกอบรม บริหารจัดการ โครงการ ใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน ศึกษาดูงานหรืออบรมร่วมกับเทศบาลอื่น และเน้นพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา ด้านการพัฒนา วิเคราะห์ความต้องการ สนับสนุนการทำงานเป็นทีม พัฒนาทักษะเฉพาะด้าน และสร้างสมดุลระหว่างชีวิตส่วนตัวกับงาน ด้านการศึกษา ส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น พัฒนาความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา และจัดทำคลังความรู้หรือศูนย์การเรียนรู้ภายในองค์กร

3. การส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ด้านการให้บริการอย่างเสมอภาค มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน รับฟังข้อเสนอแนะและร้องเรียน ส่งเสริมจิตสำนึกบริการและใช้เทคโนโลยีในการให้บริการด้านการบริการที่ตรงเวลา กำหนดระยะเวลามาตรฐาน ระบบติดตามและแจ้งเตือนงาน และสร้างแรงจูงใจเชิงบวก ด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ บริหารจัดการทรัพยากรบุคคล ฝึกอบรมบุคลากรต่อเนื่อง สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน และประเมินผลการให้บริการ ด้านการให้บริการอย่างก้าวหน้า ฝึกอบรมนวัตกรรม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนา ใช้ระบบบริหารจัดการที่เป็นมาตรฐานสากล และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในองค์กร ด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่อง จัดทำแผนบริการต่อเนื่อง ระบบสื่อสารภายในที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมเทคโนโลยีดิจิทัล และติดตามผลการปฏิบัติงาน

ดังนั้น พุทธนวัตกรรมดังกล่าวเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประสิทธิภาพบุคลากรเทศบาล ช่วยเสริมสร้างจริยธรรม ความรู้ และความสามารถในการปฏิบัติงานเพื่อบริการประชาชนได้อย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. เทศบาลควรมีนโยบายส่งเสริมการบูรณาการพุทธนวัตกรรมในแผนพัฒนาท้องถิ่น: กำหนดนโยบายให้เทศบาลนำหลักพละ 4 และธรรมะที่เกี่ยวข้องมาปรับใช้ในกระบวนการทำงานและพัฒนาบุคลากรอย่างยั่งยืน
2. เทศบาลควรมีนโยบายจัดตั้งหน่วยงานสนับสนุนการพัฒนาคุณธรรม: ตั้งหน่วยงานหรือคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมศีลธรรมและธรรมาภิบาลในองค์กร
3. เทศบาลมีควรมีนโยบายพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมด้านพุทธนวัตกรรม: จัดทำหลักสูตรที่เชื่อมโยงธรรมะเข้ากับการพัฒนาทักษะการทำงาน เพื่อสร้างความสมดุลระหว่างคุณธรรมและประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. เทศบาลจัดกิจกรรมเสริมสร้างศรัทธาและพลังใจ: เช่น การปฏิบัติธรรม การอบรมธรรมะเชิงปฏิบัติ และเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับหลักพละ 4
2. เทศบาลสร้างระบบติดตามผลการพัฒนา: ใช้ตัวชี้วัดที่สะท้อนการนำพุทธนวัตกรรมไปใช้ในงาน เช่น ความพึงพอใจของประชาชนต่อบริการ
3. เทศบาลส่งเสริมการมีส่วนร่วมในองค์กร: กระตุ้นบุคลากรให้มีบทบาทในการพัฒนานวัตกรรมผ่านการระดมความคิดและการทำงานเป็นทีม

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยการพัฒนารูปแบบพุทธนวัตกรรมเพื่อการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในจังหวัดอื่น ๆ ที่มีบริบทใกล้เคียงกัน
2. ศึกษาผลกระทบของพุทธนวัตกรรมต่อประสิทธิภาพองค์กร: วัดผลในเชิงปริมาณและคุณภาพ เช่น ระดับความพึงพอใจของประชาชนและผลการปฏิบัติงานของบุคลากร
3. เปรียบเทียบแนวปฏิบัติระหว่างองค์กรท้องถิ่น วิเคราะห์ความแตกต่างของการประยุกต์ใช้พุทธนวัตกรรมในบริบทที่หลากหลาย
4. พัฒนาเครื่องมือประเมินพุทธนวัตกรรม เช่น ดัชนีชี้วัดการนำหลักพุทธธรรมมาปรับใช้ในกระบวนการทำงานขององค์กร

เอกสารอ้างอิง

- คิตยา อายูยีน. (2557). กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะบุคคลตามหลักพุทธธรรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาคใต้ตอนบน (ดุสิตนิพนธ์พุทธศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์) พระนครศรีอยุธยา: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- จิรศักดิ์ ธารสุขกระจ่าง. (2555). *บรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). พระนครศรีอยุธยา: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- จิระ ประทีป. (2553). *เอกสารการสอนชุดวิชาพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หน่วยที่ 1-7* (พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- เจตน์ ดันตวิณิชานนท์. (2557). บทบาทของพระพุทธศาสนาในการพัฒนาชาติ : มุมมองของอาจารย์ ป่วยอิง ภากรณ์. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์*, 4(2), 341-355.

- ณัฐ สวาสดีรัตน์. (2558). รูปแบบการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครทหารพรานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามหลักพุทธธรรม (ดุฎฐินิพนธ์พุทธศาสตร์ดุฎฐินิพนธ์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์) พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒยาลัย.
- พระณัฏฐวิชัย คมกัปปโย. (2559). การพัฒนาสมรรถนะหลักของบุคลากรเทศบาลในยุคโลกาภิวัตน์ตามหลักพุทธธรรม (ดุฎฐินิพนธ์พุทธศาสตร์ดุฎฐินิพนธ์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒยาลัย.
- พระปลัดสนชัย ภูมิปาโล. (2554). ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรมศึกษาในอำเภอกาฬ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒยาลัย.
- ภาคิน สีสุธรรม. (2560). การพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองนนทบุรี ตามหลักพุทธบูรณาการ (ดุฎฐินิพนธ์พุทธศาสตร์ดุฎฐินิพนธ์ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒยาลัย.
- มะณู บุญศรีมณีชัย. (2559). รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขไทย. วารสารบทความ สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7, 23(3), 12-22.
- มานพ เนียรภาค. (2556). ประสิทธิภาพในการดำเนินการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒยาลัย.
- วีรณัฐ โรจนประภา. (2559). การนำหลักพุทธธรรมมาประยุกต์ใช้ในการสร้างสังคมแห่งสัมมาปัญญาใน ประเทศไทย. วารสารวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต, 12(3), 217-231.